SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra
Odbor integrovaného povoľovania a kontroly
Mariánska dolina 7, 949 01 Nitra

Číslo: 700-1077/2017/Čás

NEOPODSTATNENOSŤ NÁMIETOK K SPRÁVE ZO ŠTÁTNEHO DOZORU

č. 1/2017/P

Štátny dozor vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Počas kontroly a pri vypracovaní správy zo štátneho dozoru sa postupovalo podľa zákona a primerane v súčinnosti so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“).

A. Časová os

Kontrolované obdobie: 22.11.2013 – 2.12.2016
Začatie kontroly: 2.12.2016
Prvé miestne zisťovanie: 2.12.2016
Vypracovanie správy: 16.1.2017
Doručenie správy: 17.1.2017
Vypr. neopodstatnenosti: 26.1.2017
Dor. neopodstatnenosti: 27.01.2017

B. Kontrolné zistenia

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Ústredie – Útvar integrovaného povoľovania a kontroly, Jeséniova 17D, Bratislava (ďalej len „Ústredie“) poslalo listom č. 7503-31556/27/2016/Hru zo dňa 07. 10. 2016 žiadosť o vykonanie environmentálnej kontroly u prevádzkovateľa. Uvedené žiadalo z dôvodu, že zistilo rozpory v informačnom systéme prevádzok IPKZ a v Národnom emisnom informačnom systéme. Inšpekcia vykonala dňa 02. 12. 2016 miestnu obhliadku, pri ktorej zistila skutočnosti uvedené ďalej. V prevádzke sa nachádzajú nasledovné spaľovacie zariadenia zhrnuté v tabuľke:

Spaľovacie zariadenie	**palivo**	**Menovitý tepelný príkon MW**	**Miesto odvodu znečisťujúcich látok**	**Poznámka**
Kotol K1	zemný	38,9	Spoločný	Odpojený od energií

Spaľovacie zariadenie	**palivo**	**Menovitý tepelný príkon MW**	**Miesto odvodu znečisťujúcich látok**	**Poznámka**
(v.č. 23073)	plyn naftový		komín č. 1	
Kotol K2 (v.č. 23072)	zemný plyn naftový	38,9		-
Kotol K3	zemný plyn naftový	13,3	Samostatný komín č. 2	-
Kotol K4 (v.č. 0311917)	biomasa	6,8	Samostatný komín	-
Kotol K5 (elektrokotol)	- elektro-kotol			V kolaudačnom konaní
Kogeneračná jednotka KGJ 1	zemný plyn naftový	6,4	Samostatný výduch	-
Kogeneračná jednotka KGJ 2	zemný plyn naftový	4,7	Samostatný výduch	-

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že sumárny tepelný príkon spaľovacích zariadení je 109 MW. Pretože však kotol K1 je odpojený od zemného plynu – zaslepený prívod, celkový tepelný príkon zdroja je 70,1 MW. V zmysle prílohy č. 1 k vyhláške MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška č. 410/2012 Z. z.“) sa jedná o veľký zdroj znečisťovania ovzdušia kategórie č. *1.1.1 Technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom ≥ 50 MW*. Podľa prílohy č. 1 k zákonu o IPKZ prevádzkovateľ vykonáva v prevádzke činnosť v kategórii *1.1. Spaľovanie palív v prevádzkach s celkovým menovitým tepelným príkonom rovným alebo väčším ako 50 MW*. Na vykonávanie tejto činnosti v prevádzke už nemá prevádzkovateľ vydané integrované povolenie podľa zákona o IPKZ.

Prevádzkovateľ mal pôvodne vydané integrované povolenie č. 4288/990-OIPK/05-Kk/370750105 zo dňa 08. 08. 2005 v znení neskorších zmien a doplnení. Toto integrované povolenie bolo rozhodnutím Inšpekcie č. 3977.17420/37/2013/Sob/370750105/Z2 zo dňa 17. 07. 2013, právoplatné dňa 22.11. 2013 zrušené. Inšpekcia konala na základe žiadosti prevádzkovateľa zo dňa 20. 03. 2013 doručenej Inšpekcii dňa 25.03. 2013. Svoju žiadosť prevádzkovateľ odôvodnil tým, že odpojením kotla K1 došlo k poklesu kapacity zariadenia pod prahovú hodnotu 50 MW.

Námietky prevádzkovateľa:

Našej spoločnosti Bytkomfort, s.r.o bolo pôvodne vydané integrované povolenie Rozhodnutím č. 4288/990-OIPK/05-Kk/370 750 105 zo dňa 8.8.2005, ktorým boli povolené vykonávať činnosti v prevádzke Centrálny tepelný zdroj, Dvorská cesta 22/A, Nové Zámky (ďalej „CTZ“).

Záväzné podmienky prevádzky, uložené v citovanom povolení spoločnosť BK v plnom rozsahu plnila nielen z pohľadu uloženej povinnosti ale i z pohľadu jej osobitnej zodpovednosti za komplexnú ochranu životného prostredia. (viď napr. plnenie termínov jednotlivých oprávnených meraní a z nich vyplývajúce plnenia emisných limitov zaslané e-mailom dňa 6.12.2016).

Postupným poklesom spotreby tepelnej energie, v dôsledku uplatnenia systematických opatrení v oblasti efektívnosti v spotrebe tepla, ako i hromadným zatepľovaním bytových domov, sa na strane výroby tepelnej energie v CTZ prejavil prebytok výrobnej kapacity.

Podotýkame že tepelná energia je tovar, ktorého cena podlieha vecnej regulácii a schvaľovaniu Úradom pre reguláciu sieťových odvetví v Bratislave (ďalej „URSO“). Výrobca tepelnej energie, ako regulovaný subjekt, je povinný pri kalkulácii ceny tepla dodržovať a plniť sústavu legislatívnych predpisov, ktoré platia v cenovej regulácii v tepelnej energetike.

Zo v súčasnosti platnej vyhlášky URSO č.248/2016 Z.z. zo dňa 24.8.2016, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike § 4 ods. 2 písm. b vyplýva, že regulované subjekty sú nútené odstaviť z prevádzky nevyužité kapacity na výrobu tepla, nakoľko náklady s nevyužitými kapacitami nie sú oprávnené náklady v cene tepla a tieto nie je možné zahrnúť do nákladov.

Dňom 18.3.2013 došlo preto nevyhnutne k odstaveniu plynového kotla K-1 tepelného príkonu 38,9 MW z prevádzky (viď Príloha č. 1 Správa o odbornej prehliadke plynových zariadení dňa 19.3.2013)

Následne spoločnosť BK listom zo dňa 20.3.2013 podala na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Jeséniova č. 17, 831 01 Bratislava (ďalej „SIŽP-BA“) „Žiadosť o zrušenie povolenia IPKZ-BA“ (viď Príloha č. 2).

Na základe osobnej obhliadky prevádzky CTZ pracovníkmi SIŽP/BA dňa 9.7.2013 (viď Príloha č. 3 Záznam č. 26/2013/Sb č. 3977-17865/37/2013/SB), Slovenská inšpekcia životného prostredia Bratislava, Jeséniova č. 17, 831 01 Bratislava svojím Rozhodnutím č. 3977-17420/37/2013/Sob/370750105/Z2 zo dňa 17.7.2013 rozhodnutie č. 4288/990-OIPK/05/Kk-370750105 zo dňa 8.8.2005 zrušila (viď Príloha č. 4)

Podanie našej žiadosti o zrušenie rozhodnutia o IPKZ nevyplynulo zo žiadnych svojvoľných, špekulatívnych alebo protizákonných dôvodov ale vyplynulo z aktuálnych prevádzkových skutočností a povinností z vtedy aktuálne platnej vyhlášky URSO č. 219/2011 Z.z. § 2 odst. 2a.

Podľa nášho názoru aj rozhodnutie SIŽP-BA o zrušení IPKZ vyplynulo z dôsledného posúdenia jestvujúceho prevádzkového stavu CTZ pri dodržaní zákonných postupov a to v súlade s § 29 odst. 1 platného zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Príloha č. 1. v Kategórii priemyselných činností 1. Energetika, bod 1.1 Spaľovanie palív v prevádzke s celkovým menovitým tepelným príkonom rovným alebo väčším ako 50 MW. V § 41 zákon uvádza „Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie, ktorým je Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24.11.2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečistenia životného prostredia) ďalej „SEPR-2010/75“).

Pre spaľovacie zariadenia CTZ ktorými sú plynový kotol K-2 menovitého tepelného príkonu 38,9 MW, plynový kotol K-3, menovitého tepelného príkonu 13,3 MW, kotol na

spaľovanie drevnej štiepky K-4, menovitého tepelného príkonu 6,8 MW, plynová kogeneračná jednotka KGJ-1, menovitého tepelného príkonu 6,4 MW, plynová kogeneračná jednotka KGJ-2, menovitého tepelného príkonu 4,7 MW platí, že odpadové plyny z jednotlivých zariadení nemožno medzi sebou navzájom a ani spoločne vypustiť jedným spoločným komínom.

Potom v zmysle SEPR 2010/75 článku 29 odst. 3, pre celkový menovitý tepelný príkon spaľovacích zariadení CTZ platí súčet 38,9 MW čím je splnená podmienka §-u 29 zákona. Ak posudzujeme CTZ z hľadiska IPKZ, tak výpočet jeho celkového tepelného príkonu musí vychádzať z obsahu platného zákona v kontexte zákonom definovaných všetkých právnych aktov a nimi určených postupov a kritérií. Podľa nášho názoru v danom prípade pri výpočte celkového tepelného príkonu CTZ nemožno aplikovať aritmetický súčet menovitých tepelných príkonov všetkých spaľovacích zariadení podľa prílohy č.1 k vyhláške MŽP SR č.410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov, pretože táto vyhláška je vykonávacím predpisom k zákonu o ovzduší.

Z hľadiska rozšírenia Vášho pohľadu na skutočnú prevádzku CTZ uvádzame i výpočet celkového priemerného ročného prevádzkového tepelného príkonu, ktorý vychádza z celkovej ročnej energetickej hodnoty primárnej energie na vstupe do CTZ a celkového počtu prevádzkových hodín jednotlivých spaľovacích zariadení CTZ t.j. K-2, K-3, K-4, KGJ-1 a KGJ-2 za jednotlivé predchádzajúce roky 2015 a 2016 nasledovne.

$$TP_{CTZ-2016} = \frac{Q_{P-2016}}{\sum \mathrm{PH}_{2016}} = \frac{140\ 474 MWh}{24\ 016 h} = 5{,}85 MW$$

$$TP_{CTZ-2015} = \frac{Q_{P-2015}}{\sum \mathrm{PH}_{2015}} = \frac{138\ 186 MWh}{23\ 992 h} = 5{,}76 MW$$

Pričom ročná prevádzka plynového kotla K-2 bola v roku 2015 iba 292 prevádzkových hod. t.j. cca 12 dní a v roku 2016 508 prevádzkových hod. t.j. cca 21 dní. Z uvedeného vyplýva teda minimálne ročné využitie tepelného príkonu najväčšieho kotla K-2 CTZ a je na našom ďalšom zvážení perspektíva jeho ďalšej prevádzky.

V závere nášho vyjadrenia k Správe zo štátneho dozoru č. 1/2017/P zo dňa 16.01.2017 uvádzame, že máme za to, že prevádzkou spaľovacích zariadení K-2, K-3, K-4, KGJ-1 a KGJ-2 na CTZ nedošlo k žiadnemu správnemu deliktu uvedeného v § 37 ods.1 písm. m) zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ"), a to s poukazom na § 41 zákona o IPKZ, v ktorom je uvedené, že týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie medzi ktorými je uvedená aj Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách. V čl. 4 predmetnej smernice sa uvádza, že povolenie sa môže vzťahovať na dve zariadenia alebo viac zariadení alebo ich časti prevádzkované tým istým prevádzkovateľom na rovnakom mieste. Vzhľadom na to, že Smernica EP a Rady č. 210/75/ EU bola transponovaná do nášho vnútorného právneho poriadku, máme za to, že má priamy účinok, a preto má prednosť pre zákonom.

Na základe vyššie uvedeného nesúhlasíme s výsledkom resp. záverom Správy zo štátneho dozoru č. 1/2017/P, že došlo k správnemu deliktu.

Keďže celkový menovitý tepelný príkon spaľovacích zariadení CTZ stanovený v zmysle zákona o IPKZ a SEPR-2010/75, ktorú v § 41 tento zákon ako právne záväzný akt preberá je nižší ako 50 MW, sme toho názoru že v súlade s článkom 29 odst.3 Smernice EP a Rady č. 2010/75/EU, Centrálny zdroj Dvorská cesta 22/A, Nové Zámky nespadá do rozsahu činností definovaných zákonom o IPKZ.

Zdôvodnenie neopodstatnenosti námietok:

Inšpekcia pri začlenení do kategórie priemyselnej činnosti vychádza zo zákona o IPKZ. Zákon o IPKZ rieši limitovanie znečisťovania životného prostredia z priemyselných činností. Cieľom je zaručiť účinnú integrovanú ochranu zložiek životného prostredia a udržať mieru znečistenia v normách kvality životného prostredia. Na činnosti podľa prílohy č. 1 k zákonu o IPKZ sa uplatňujú všeobecné agregačné pravidlá. V prílohe č. 1 k zákonu o IPKZ je napísané: „... Ak sa niekoľko činností spadajúcich do toho istého opisu činnosti s prahom vykonáva v tej istej prevádzke, kapacity týchto činností sa spočítajú. ...“ Pre spaľovacie jednotky to znamená, že sa spolu zrátavajú: všetky spaľovacie zariadenia (aj tie s najnižším MTP), všetky palivá. Nakoľko aj v tomto prípade sa jedná o činnosti spadajúce pod jednu kategóriu priemyselnej činnosti, konkrétne 1.1. Spaľovanie palív v prevádzkach s celkovým menovitým tepelným príkonom rovným alebo väčším ako 50 MW, Inšpekcia kapacity sčítala. Ak spočítaním všetkých spaľovacích procesov v rámci prevádzky je celkový menovitý tepelný príkon (MTP) ≥ 50 MW, takáto prevádzka spadá pod zákon o IPKZ.

Agregačné pravidlá, o ktorých píše vo svojom vyjadrení prevádzkovateľ, sú agregačné pravidlá týkajúce sa veľkých spaľovacích zariadení (LCP). V tomto prípade pre zistenie celkového MTP (menovitý tepelný príkon) sa sčítajú MTP všetkých spaľovacích jednotiek bez ohľadu na druh spaľovaného paliva, ktorých spaliny sú odvádzané do spoločného komína, ako jedno zariadenie sa spočítavajú aj spaľovacie jednotky, ktoré v skutočnosti nie sú odvádzané jedným odvodom , ale po zohľadnení technických a ekonomických faktorov by mohli byť vypúšťané spoločným komínom (virtuálny spoločný komín). Spaľovacie jednotky, ktoré sú zaradené ako jestvujúce zariadenia Z1, sa spolu spočítavajú, len ak sú reálne zaústené do jedného komína. Spaľovacie jednotky s MTP < 15 MW sa do celkového MTP nezapočítavajú.

Aj na stránke MŽP SR v časti *Informácie* je uvedený dokument *Informácia o požiadavkách na veľké spaľovacie zariadenia – aktualizácia 2,* v ktorom je detailne a na príkladoch uvedené rôzne uplatnenie agregačných pravidiel pre vymedzenie LCP a činnosti 1.1. podľa zákona o IPKZ.

Inšpekcia nespochybňuje tvrdenie prevádzkovateľa, že tepelná energia je tovar, ktorého cena podlieha vecnej regulácii a schvaľovaniu Úradom pre reguláciu sieťových odvetví v Bratislave.

Inšpekcia vydala prevádzkovateľovi integrované povolenie č. 4288/990-OIPK/05-Kk/370750105 zo dňa 08. 08. 2005, právoplatné dňa 14. 09. 2005, v znení neskorších zmien a doplnení. Toto integrované povolenie bolo rozhodnutím Inšpekcie č. 3977/17420/37/2013/Sob/370750105/Z2 zo dňa 17. 07. 2013, právoplatné dňa 22.11. 2013, zrušené. Inšpekcia konala na základe žiadosti prevádzkovateľa zo dňa 20. 03. 2013 doručenej Inšpekcii dňa 25.03. 2013. Svoju žiadosť prevádzkovateľ odôvodnil tým, že odpojením kotla K1 došlo k poklesu kapacity zariadenia pod prahovú hodnotu 50 MW. Celkový menovitý tepelný príkon, aj po odpojení kotla K1, zostal naďalej nad prahovou hodnotou 50 MW.

Skutočný počet prevádzkových hodín nie je pre určenie kategórie priemyselnej činnosti v tomto prípade dôležitý.
Ďalej prevádzkovateľ uvádza, že „Vzhľadom na to, že Smernica Európskeho parlamentu a rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách bola transponovaná do nášho vnútorného poriadku, máme za to, že má priamy účinok, a preto má prednosť pred zákonom.“ Inšpekcia voči tvrdeniu prevádzkovateľa nenamieta, ale zároveň aj uvádza, že v prílohe č. 1 k tejto Smernici, je rovnako uvedené, že „...Ak sa niekoľko činností spadajúcich do toho istého opisu činnosti s prahom vykonáva v tom istom zariadení, kapacity týchto činností sa spočítajú.“
Inšpekcia preverila skutočnosť, či sa jedná o veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, resp. stredný zdroj znečisťovania aj v databáze NEIS. Centrálny tepelný zdroj na Dvorskej ceste 22A v Nových Zámkoch je vedený ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, kategorizácia zdroja 1.1.1, veľkosť zdroja V-veľký.
Inšpekcia naďalej trvá na svojom zistení, že došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu uvedeného v § 37 ods. 1 písm. m) zákona o IPKZ. Inšpekcia v súlade s § 35 ods. 2 písm. c) zákona o IPKZ **vyzve prevádzkovateľova**, aby v určenej lehote podal žiadosť o vydanie integrovaného povolenia podľa zákona o IPKZ

C. Podpisy

Za SIŽP: Ing. Ľubica Čásarová Číslo preukazu: 463

.....

Ing. Ingrid Pojezdalová Číslo preukazu: 507

.....